

lódó felszínen, összesen 7882 m²-en. A magaspart széle – vagyis a lelőhely legintenzívebb része – változó távolságra volt szelvényeinktől, legjobban a 2. felszín közepén közelítettük meg a partot, a 3. felszín pedig kifutott a magaspart szélére. E két felszínen nagyon intenzív telepjelenségeket észleltünk. Az 1. felszínünk volt a legtávolabb a parttól, itt megtaláltuk a lelőhely K-i szélét is. A 2. felszín közvetlenül a kitermelt bányagödör szélén nyitottuk – ettől D-re, DK-re néhány objektum megsemmisülhetett a bánya kitermelése során.

A lelőhelyen 195 objektumot és azon belül 220 stratigráfiai egységet különítettünk el. Közülük 47 objektum – 42 gödör, 2 árok és 3 épület – korát leletanyag híján nem tudtuk megállapítani. Őskorinak 46 objektum bizonyult; 1 kút, 6 gödör és 2 épület olyan kevés leletet tartalmazott, hogy közelebbi kormeghatározást nem tett lehetővé. Négy gödörről és egy árokról csak azt sikerült megállapítani, hogy az újkőkorból származnak. Pontos kormeghatározást 3 AVK és 7 szakálháti kultúras gödörről tudunk adni.

A rézkor időszakába 1 tiszapolgári gödör és 3 tiszapolgári csontvázas sír tartozott.

A bronzkorból származott 3, közelebből nem meghatározható gödör, valamint 10 halomsíros és 3 Gáva-kultúras gödör.

A vaskorból 1 szkíta gödör és 1 kelta földbe mélyített ház került elő.

A szarmata korszakra 2 földbe mélyített épület, 60 gödör és 2 kemencebokr volt keltezhető. Négy épület és 31 gödör gepida korúnak bizonyult.

Egy gödör Árpád-kori volt.

Két gödör – melyek a szelvény szélén voltak – egy esős héten megsemmisültek.

Az egyes korszakok közül egyedül a tiszapolgári kultúra temetője különült el, a sírok mind a 3. felszínen jelentek meg, az összes többi korszak egyenletesen oszlott el a felszíneken.

A leletek közül ki kell emelnünk a szakálháti gödröket, melyekben sok festett kerámia került elő. A tiszapolgári sírok közül kettőben volt kerámiamelléklet, a harmadik melléklet nélküli volt. Ez utóbbi esetében vörös festés nyomát észleltük a karcsonton. A bronzkori gödrök változó mennyiségű anyagot tartalmaztak, de inkább keveset.

A legintenzívebb a szarmata időszak volt. A hatalmas, mély gödrök igen nagy mennyiségű leletet tartalmaztak, közöttük vascsákányt, valódi, díszített terra sigillata töredéket, római mázas töredékeket. Már az anyag részletes feldolgozása előtt elmondható, hogy ez a teleprészlet a szarmata korszak legvégéről, a hun időszakból származik (hun típusú korsó, hullámvonal díszű kerámia).

A gepida gödrökben a jellegzetes kerámia mellett kétsoros csontfésűtöredékek, agyagmécses került elő. Mindössze az egyik házban volt bepecsételt díszű kerámia-töredék. A humuszolást megelőzően fémkeresést végeztünk a területen, melynek során egy gepida

bronzfibulát, néhány késő bronzkori tűtöredéket és öntőlepleny-töredéket találtunk.

TÁRNOKI JUDIT

539. Túrony határa

(Baranya megye) U?

2010. augusztusban régészeti megfigyelést végeztünk a Horvát Tranzit gázvezeték-fektetés földmunkái által érintett lelőhelyeken.

Katalin-puszta (HT-166 lh., KÖH 74691): Augusztus 25–28-án a nyomvonal 185+725 és 185+845 km-szelvényei között leállítottuk a munkát. A gázvezeték nyomvonalában 626 m²-nyi nyesett területből régészetileg pozitív 485 m² volt. A lelőhely a garéi műúttól D-re, sík területen található. Az objektumok egy része nem tartalmazott leletet. A 4. sz. objektumban egy nagyon rossz megtartású zsugorított csontvázas találtunk, melléklet nélkül. A terület a kevés, elsősorban durván soványított, rosszul égetett leletanyaga alapján őskorinak (neolit?) határozható meg.

Petike-puszta (HT-167 lh., KÖH 74693): Augusztus 26–30-án a nyomvonal 186+045 és 186+100 km-szelvényei között a gázvezeték nyomvonalában 786 m²-nyi nyesett területből régészetileg pozitív 221 m² volt. A lelőhely a HT-166 lelőhelytől 200 m-re D-re található, objektumainak típusa, leletanyagának jellegtelensége alapján ez is őskorinak határozható meg. A két lelőhely valószínűleg egyetlen, nagy kiterjedésű, de csekély intenzitású település, de ez csak egy nagyobb felületű ásatással lenne bizonyítható.

Munkatársak: Orbán Gábor, Bósz Attila, Simó Attila, Birkás Péter, Zsubori István.

LIGNER JÁCINT

540. Ukk határa

(Veszprém megye) U, B, Kö

Szennyvízhálózat fejlesztéséhez kapcsolódó terepbejárást végeztünk Sümeg ÉNy-i részén, és a tőle ÉNy-ra fekvő települések területén. A tervezett nyomvonalnak csak kisebb része volt bejárható. A településeket összekötő szakasz nagyobb része gabonaföldeken haladt át, amelyek területét az aratás előtt zajló terepbejárás során nem tudtuk átvizsgálni. Terepi megfigyelésre egyedül a kukoricával bevetett mezőgazdasági területek voltak alkalmasak. A csatornahálózat települések belterületén, beépített környezetben futó részein is csak néhány esetben, a házak között és az utcák mentén fekvő kisebb-nagyobb kukoricásokban lehetett hagyományos terepbejárást folytatni. Összesen 16 új lelőhelyet azonosítottunk.

Ukk belterületén, a 84. sz. főúttól K-re nagy kiterjedésű őskori és középkori lelőhely húzódik a Jókai utca mentén a főút és a Bertényi-árok között (*Jókai utca, KÖH 75595*; nagysága 600×180 m). A településtől É-ra emelkedő domboldalon, közvetlenül a lakóházak É-i szom-